



ERP fraktsiooni seisukoht

AAFRIKA KOHTA

Veebruar 2022



Vastastikku kasuliku partnerluse juhtum

Aafrika on ja jääb ELi peamiseks partneriks. Naaberkontinentidena seovad meid ühine ajalugu, kultuur ja geograafia. Lisaks on EL ja selle liikmesriigid Aafrika suurim partner kaubanduse, investeeringute, ametliku arenguabi, humanitaarabi ja julgeoleku valdkonna kõigis aspektides. COVID-19 pandeemiast ja ülemaailmsest majanduslangusest väljudes seisavad nii EL kui ka Aafrika silmitsi üha suureneva hulga probleemidega, mis nõuavad kooskõlastatud reageerimist. Eelkõige on need probleemid seotud järgmisega: kaubandus, investeeringud ja töökohtade loomine; haridus; kliimamuutused; tervishoid, sealhulgas juurdepääs vaktsiinidele; põllumajandus ja toiduga kindlustatus; säästev ja tõhus arengukoostöö; institutsioonide väljaarendamine ja hea valitsemistava; rahu ja julgeolek; suurenev geopoliitiline konkurents; ränne. Üheskoos suurenevate probleemidega tekib ka suur hulk ühiseid võimalusi. Koos peavad EL ja Aafrika haarama sellest võimalusest, et pärast COVID-19 paremini edasi liikuda ja saavutada tegelikult ÜRO kestliku arengu eesmärgid. See nõuab mõlemalt poolelt suuremat pühendumist tihedama ja tõhusama partnerluse loomiseks, mis põhineb vastastikusel huvil, strateegilistel prioriteetidel, struktureeritud ja tõhusal koostööl ning selgetel pikaajalistel eesmärkidel. Juhtpõhimõttena toetab Euroopa Rahvapartei fraktsioon (ERP fraktsioon) seetõttu ELi ja Aafrika partnerlust, mis põhineb vastastikkusel, jagatud vastutusel, solidaarsusel, vastastikusel austusel ja võrdsusel.

EL on hakanud liikuma üha enam aeguva doonor- ja abisaajariikide meelelaadi juurest võrdsel alusel partnerluse suunas, alustades Junckeri komisjoni teatisest uue Aafrika-Euroopa alliansi kohta, millele järgnes von der Leyeni komisjoni 2020. aasta ühisteatis „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“, ja mida parlament kinnitas 2021. aasta uues ELi-Aafrika partnerluse strateegias. ERP fraktsioon toetas seda suunda, kuna see võimaldab mõlemal poolel järgida oma huve, aga ka määratleda ühised koostöövaldkonnad, kus nad saavad koos töötada. See peegeldab meie põhiväärtusi paremtsentristliku kristlik-demokraatliku poliitilise fraktsioonina: solidaarsus, subsidiaarsus ja poliitika kujundamine ühise heaolu nimel. ERP fraktsioon on seisukohal, et eespool kirjeldatud probleemid nõuavad ELilt ja Aafrikalt järgmist:

- > kaubanduse hoogustamist, investeeringuid ja töökohtade loomist;

- > juurdepääsu toetamist kvaliteetsele haridusele;
- > kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist ning keskkonnaprobleemidele reageerimist;
- > tervishoiusüsteemide, pandeemiaks valmisoleku ja vaktsiinide kohaliku tootmise tugevdamist
- > põllumajanduse ümberkujundamist toiduga kindlustatuse tagamiseks;
- > arengu tulemuslikkuse ja abi tõhususe tagamist;
- > institutsioonide ülesehitamise ja hea valitsemistava edendamist;
- > püsiva rahu ja julgeoleku saavutamist;
- > geopoliitilise konkurentsiga tegelemist Aafrika mandril;
- > rände algpõhjustega tegelemist.

Kaubandus, investeeringud ja töökohtade loomine

ERP fraktsioon kiidab heaks ELi 2021. aasta kaubandusstrateegia, milles pööratakse erilist tähelepanu Aafrikale, pakkudes välja mitmeid tegevussuundi, et tugevdada meie kahe kontinendi vahelisi kaubandus- ja majandussidemeid ning tõhustada ELi koostööd Aafrika riikidega. EL on nimelt juba praegu Aafrika ekspordi jaoks kõige avatum turg – kokku 124 miljardi euro suuruse impordiga Aafrikast – ning Euroopa on kaugelt Aafrika suurim eksporditurg ja selle peamine klient. ELi 27 liikmesriigi ja Aafrika vahelise kaubavahetuse kogumaht oli 2020. aastal 225 miljardit eurot, võrreldes 115 miljardi euroga Hiina ja 38 miljardit euroga Ameerika Ühendriikide puhul. Peame siiski märkimisväärselt vähendama ELi ja Aafrika kaupade ja teenuste kaubanduse mittetariifseid tõkkeid. See nõuab dialoogi uute tootenõuete ja kvaliteedistandardite üle, mis on kehtestatud roheline kokkuleppe õigusaktidega, ning ettevõtjate uute kohustuste üle, mis on seotud keskkonna- ja sotsiaalstandarditega.

Euroopa ettevõtjad ei kasuta veel täielikult ära investeerimis- ja ärivõimalusi Aafrikas. ERP fraktsiooni nimel oleme võtnud endale kohustuse seda suundumust muuta, kasutades Aafrika teedrajavate riikide parimaid tavasid G20 Aafrikat käsitleva ülemaailmse kokkuleppe raames, pakkudes tehnilist tuge õigusraamistike muutmiseks ja investeerimiskliima parandamiseks ning kõrvaldades takistused, nõudes topeltmaksustamise vältimise lepinguid. Peame ka kohandama. Peame ka kohandama Euroopa Investeeringuspanga (EIP) ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga töö ja vahendid investeerimisvajadustega Aafrikas, eelkõige

suurema riskikapitali ja tagatiste pakkumise kaudu, et hõlbustada suuri investeringuid, säilitades samal ajal ELi toetuse väiksematele kohalikele projektidele. Lisaks on ülioluline, et ELi investeringutega kaasneks ELi nähtav kohalolek ja järjepidev poliitiline dialoog.

Välisinvestorite tegevust ja Aafrika ettevõtjate tegevuse alustamist takistavad killustatud turud, ebatõhusad transiidisüsteemid ning kaupade, teenuste ja inimeste piiriületuskorrad, samuti piirkondliku integratsiooni kohustuste puudulik rakendamine. ERP fraktsioon kutsub ELi üles tugevalt toetama oma kogemustega ELi ühtse turu arendamisel piirkondlikku, majanduslikku ja poliitilist integratsiooni Aafrikas. Äärmiselt oluline on Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (CFTA) õigeaegne, tõhus ja kõikehõlmav rakendamine, mis on esimese kümne aasta rakenduskava (2014–2023) juhtprojekt 30. mail 2019. aastal jõustunud Aafrika Liidu tegevuskava aastani 2063 raames. Oleme seisukohal, et ELi ja Aafrika jaoks on hädavajalik hoogustada piirkondadevahelist kaubandust, näiteks tõhustatud poliitilise dialoogi ja koostöö kaudu Aafrika Liidu ja selle liikmesriikidega. Palume uurida olemasolevaid majanduspartnerluslepinguid, kas need on sobivad ja toetavad piirkondlikku integratsiooni ning on kooskõlas ELi praeguste poliitikatega, nagu CO2 vähendamise eesmärgid või uus ühine põllumajanduspoliitika.

ERP fraktsioon järgib pikaajalist arusaama kontinentidevahelisest vabakaubanduslepingust. Sel eesmärgil võiks meie tihedat suhet ELi ja lõunanaabruse vahel olla eeskujuks, sest see näitab, et kaubanduspoliitika võib olla vahend piirkondliku integratsiooni ja stabiilsuse edendamiseks ning Aafrika ja ELi jaoks mõlemale kasutoova olukorra loomiseks. ERP fraktsioon on seetõttu seisukohal, et vabakaubanduslepingu sõlmimine, mis hõlmab mitte üksnes kaupu, vaid ka teenuseid, parandaks majandusarengut lõunanaabruses ja hõlbustaks ELi investeringuid.

Lisaks kaubandusele ja investeringutele on töökohtade loomine Aafrika jaoks märkimisväärne katsumus, kuna tööeline elanikkond kasvab 20 aasta jooksul (2015–2035) eeldatavasti 450 miljoni inimese võrra. Selline elanikkonna kasv ja demograafilised suundumused mõjutavad märkimisväärselt mitmesuguseid arenguid, nagu võitlus kliimamuutuste vastu, ränne ning rahu ja julgeolek. Kiiresti kasvava elanikkonnaga sammu pidamiseks on igal aastal Aafrikas vaja miljoneid uusi töökohti. Kaubanduse ja investeringute kaudu avanevad Aafrika riikidele uued võimalused töökohtade loom-

iseks. Selle taustal peab ERP fraktsioon veelgi olulisemaks, et EL toetaks Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna rakendamist ning jätkaks koostööd Aafrika riikidega, et hõlbustada ja edendada erasektori investeringuid mandril. Eelkõige pakub Aafrika digimajandus väljavaateid töökohtade arvu suurendamiseks. Meie Aafrika partnerid otsivad aktiivselt ELi abi Aafrika digitaristu tõhustamisel ning nõuetekohase ühenduvuse ja internetiühenduse tagamisel kogu mandril. ERP fraktsioon palub seetõttu Euroopa Komisjonil pöörata seoses Aafrikaga erilist tähelepanu digiteerimisele algatuse Global Gateway raames.

Me kiidame heaks üldiste tariifsete soodustuste kava reformi ja teeme aktiivselt tööd reformi suunas, mis muudab üldiste tariifsete soodustuste kava järgmiseks kümnendiks sobivaks, et aidata Aafrika abisaajariikidel suurendada vastupanuvõimet, mitmekesistades oma majandust, suurendades ekspordivõimalusi ning luues töökohti ja majanduskasvu. Lisaks on võimalik koos Euroopa finantseerimisasutustega edendada laenude ja omakapitali kaudu rahastamist, andes juurdepääsu mikrorahastamisele, mis võib anda hoogu ettevõtjatele, sealhulgas naisettevõtjatele.

Mitmepoolsel tasandil on Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) juhitud kaubandusabi algatuse eesmärk aidata arenguriikidel, eelkõige vähim arenenud riikidel, üles ehitada pakkumispoolne suutlikkus ja kaubandusega seotud taristu, mida nad vajavad WTO lepingute rakendamiseks ja nendest kasu saamiseks, ning ulatuslikumalt laiendada oma kaubandust. See algatus on keskne element kaubandussuhetes Aafrikaga, eriti pärast COVID-19 kriisi. ERP fraktsioon kinnitab seetõttu taas oma toetust WTO juhitud kaubandusabi meetmetele ELi ja Aafrika riikide vahel. Lisaks rõhutab ERP fraktsioon WTO ja WTO eeskirjade reformimist ja ajakohastamist kui olulist valdkonda ELi ja Aafrika Liidu koostöös ning loodab, et ELi toetatud WTO direktor dr Ngozi Okonjo-Iweala esitab selles osas tulemusel.

Kvaliteetsele haridusele juurdepääsu toetamine

Nagu eelnevalt märgitud, kahekordistub Aafrika elanikkond 2050. aastaks ja suurem osa praegusest elanikkonnast on alla 25-aastased. Noored on seega Aafrika jaoks majandusarengu hoogustamiseks kõige väärtuslikumad. Haridus on vahend, mis võimaldab kontinendil seda ressursi kasutada. Kui an-

takse õiged võimalused, võib iga inimene mõjutada edusamme, kestlikku arengut ja majanduskasvu. ERP fraktsioon on seetõttu seisukohal, et juurdepääs kvaliteetsele haridusele tuleb tagada kõigile, olenemata soost, sotsiaalmajanduslikust seisundist, kultuurilisest taustast ja usutunnistusest. Haridus, sealhulgas kutseõpe, on horisontaalne ja terviklik küsimus, mis mõjutab kestliku arengu eesmärkide iga mõõdet ning on oluline kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 saavutamiseks, Aafrika majandusarengu hoogustamiseks ja välisinvesteeringute ligi tõmbamiseks. Juurdepääs inimväärsele tööle on võimalik saavutada vaid siis, kui Aafrika töötajatel on olemas teadmised ja oskused, mida nõuab kiiresti muutuv tööturg.

Ehkki hariduse olukord on COVID-19 pandeemia tõttu kogu maailmas halvenenud, on sellel olnud eriti negatiivne mõju haridusele Aafrikas. UNICEFi hiljutise hinnangu kohaselt ei ole 40 % kooliealistest lastest Ida- ja Lõuna-Aafrikas võimalik COVID-19 põhjustatud sulgemiste tõttu koolis käia. Maailmapank teatas murettekitavalt, et COVID-19 mõju haridusele võib tunda anda veel kümnendeid. Vaatamata asjaolule, et Aafrika valitsuste investeeringud haridusse moodustasid 2020. aastal 5 % SKPst, mis oli kõigest piirkondadest suuruselt teine, kannatas haridus endiselt. Eelkõige tuntakse muret tüdrukute ja noorte naiste haridusele juurdepääsu ning hariduses osalemise ja hariduse omandamise pärast, mis näitab selget soolist ebavõrdsust Aafrikas saavutatud hariduse omandamise tasemes. ERP fraktsioon on seisukohal, et nende probleemide lahendamiseks on vaja konkreetseid samme hariduse valdkonnas, näiteks määratleda võrdlusalused ja näitajad kirjaoskamatus vähendamiseks ja hariduse kvaliteedi parandamiseks ning soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja toetamiseks Aafrika haridusvaldkonnas. ERP fraktsioon ootab Euroopa Komisjonilt oluliste muudatuste tegemist Aafrikas kvaliteetsele haridusele juurdepääsu valdkonnas. See nõuab ELiit koostöö tegemist mitte üksnes valitsustega, vaid ka teiste kohalike organisatsioonidega, sealhulgas kirikute ja usupõhiste organisatsioonidega, mis pakuvad haridust. Lisaks on vaja märkimisväärseid investeeringuid taristusse, elektrifitseerimisse ja digiteerimisse, et integreerida kõik lapsed ja noored koolidesse.

ERP fraktsioon mõistab, et ühtsete õigusaktide puudumine riiklikul tasandil takistab kvaliteetse hariduse andmist, seetõttu on vaja teha rohkem jõupingutusi, et pakkuda meie partneritele tehnilist abi. Samal ajal rõhutame stipendiumide ja akadeemilise vahetuse tähtsust Aafrika ja ELi noorte va-

hel „Erasmus+“ ja „Erasmus noortele ettevõtjatele“ programmide kaudu, mis on seotud õpetajate koolitusega, et tugevdada haridusstruktuure. Samuti on tähtis luua tugevamad sidemed hariduse, oskuste arendamise ja tööhõive vahel, et võimaldada noorte täielikku osalemist tööturul. ERP fraktsioon toetab seetõttu kutseõpet Aafrikas ja soovib seda edasi arendada. Tagamaks, et need jõupingutused hariduses ja kutseõppes vastaksid tööhõivevõimalustele, kavatsame veelgi julgustada ELi ettevõtjate investeerimist, et luua vajalik tööjõunõudlus. Selleks et aidata õppuritel integreeruda kiiresti arenevale tööturule, tuleb koolis õpetada digioskusi. Samal ajal peaks täiskasvanutel olema võimalus õppida uusi oskusi. ERP fraktsioon keskendub seega elukestva õppe kontseptsioonile.

Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohane mine ning keskkonnaprobleemidele reageerimine

Aafrika on üks piirkondadest, mis kannatab kliimamuutuste tagajärgede all kõige rohkem, samas kui ta kannab kõige vähem vastutust globaalse soojenemise eest. Looduskatastroofidel on kahjulik mõju nii eludele, elatusallikatele, kodudele ja ökosüsteemidele kui ka majandusele. Lisaks mõjutab kliimamuutuste mõju rahu ja julgeolekut ning rännet.

ERP fraktsioon on seisukohal, et see ei ole mitte üksnes Pariisi ja teistest rahvusvahelistest lepingutest tulenev kohustus, vaid ka moraalne kohustus aidata Aafrika riikidel kohaneda, kehtestada kriisimeetmeid ja võidelda kliimamuutusega. See peaks hõlmama näiteks looduspõhiste ja kohalike lahenduste toetamist, nagu suure roheline müüri projektiga seotud algatused, süsteemsete metsade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitset, nagu näiteks Kongo basseini algatus, toodete raadamisvabaks muutmist ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise põllumajanduse kasutuselevõttu.

Juurdepääs energiale ja tulevane energianõudlus on kesksed küsimused, millega EL ja Aafrika peaksid koos tegelema. Tehnoloogiaalase koostöö, taastuvenergiaprojektide ja vesiniku kujul puhta energia ekspordi valdkonnas on tohutu potentsiaal. Sageli on vaja tehnilisi nõuandeid energiaturu õigusaktide kohta, mida tuleks anda ELi ja Aafrika koostöö ning ühiste standardite väljatöötamise kaudu. ERP fraktsioon juhib

tähelepanu sellele, et säästva energia alane koostöö peaks seoses Aafrikaga olema üks algatuse „Gloaalvärav“ põhijooni.

ERP fraktsioon on veendunud, et EL peaks jätkama koostööd Aafrika riikide, piirkondlike organisatsioonide ja Aafrika Liiduga, et soodustada investeerimist kliimasõbralikku taristusse ja algatustesse, kestlikku põllumajandusse, jäätmekäitluse ja ringmajanduse projektidesse. ELi ja Aafrika partnerlus peaks hõlmama tugevat keskendumist loodusvarade ja ökosüsteemide säästvale majandamisele, eelkõige tugevdades õigusraamistikke ning edendades innovaatilist, kliimasõbralikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist põllumajandust, samuti jätkusuutlikke ülemaailmseid väärtusahelaid, tagades ettevõtjatele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) võrdsed võimalused kooskõlas ERP fraktsiooni põhiväärtustega.

Lisaks sellele on kliimamuutuste tagajärjel oht, et vesi võib muutuda piiratud ressursiks, seetõttu palub ERP fraktsioon pöörata suuremat tähelepanu veediplomaatiale. EL ja Aafrika peaksid koos välja töötama kestlikud lahendused veemajanduse jaoks, näiteks veehoidlad ja reoveekäitlus. Kliimadiplomaatia peab üldiselt olema tõhusam, et edendada sidemeid kliimaalase sise-, välis- ja rahvusvahelise poliitika vahel. Sellega seoses kordame oma nõudmist luua valitsuse tasandil ELi kliimasaadiku ametikoht. Lõpuks peavad keskkonna- ja kliimakaitse algatused Aafrikas olema kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud ühiste eesmärkidega, kasutades asjakohaseid vahendeid, nagu heitkogustega kauplemise süsteem.

Tervishoiusüsteemide, pandeemiaks valmisoleku ja vaktsiinide kohaliku tootmise tugevdamine

Ülemaailmne COVID-19 pandeemia ei ole kadumas ning vaja on jätkuvaid jõupingutusi vaktsineerimismäärade suurendamiseks ja pandeemia tagajärgede leevendamiseks. ELi jõupingutused selle haigusega võitlemiseks on andnud käegakatsutavaid tulemusi, kuid võitlus ei lõpe meie piiridel. Aafrika kui kujunemisjärgus ja arenev mander täidab tulevikus pandeemiate ja rahvatervisprobleemide vastases ülemaailmses võitluses üliolulist rolli. EL on Euroopa tiimina näidanud üles enneolematut rahvusvahelist solidaarsust COVID-19 pandeemia ajal ning 2021. aasta lõpuks on maailmas

jagatud üle 300 miljoni doosi. ERP fraktsioon tunneb heameelt asjaolu üle, et EL ja selle liikmesriigid on eraldanud 8 miljardit eurot, et aidata Aafrikal toime tulla COVID-19 pandeemia negatiivse mõjuga, on käivitanud algatuse Aafrika majanduse elavdamiseks, st pakkudes rahalisi ja tehnilisi eriteadmisi, eelkõige seoses noorte ettevõtjate ja väikeettevõtjatega. ning on kindlalt pühendunud koostööle, et edendada oluliste meditsiinivahendite tootmist Aafrikas, vaktsiinide kohalikku tootmist ja vastupanuvõimelisi tervishoiusüsteeme. Oleme siiski endiselt veendunud, et Aafrikas vaktsiinidele ja tervishoiule lihtsa ja taskukohase juurdepääsu hõlbustamiseks on vaja teha rohkem jõupingutusi. Need peavad hõlmama aktiivset toetust keskkonnale, mis võimaldab rajada vaktsiinide kohaliku tootmise suutlikkuse, tugevdada valmisolekut, kohalike tervishoiutöötajate koolitust ja reageerimisvõime suurendamist, samuti juurdepääsu meditsiinivarustusele ja vahenditele nõrkade tervishoiusüsteemidega riikide jaoks. Lisaks oleme seisukohal, et kirikuid ja usukogukondi tuleks toetada, sest neil võib pandeemia ajal olla keskne roll kohalike kogukondadega tehtavas koostöös. Ülemaailmse pandeemia ületamiseks tuleb meil tagada, et meie Aafrika partnerid arendaksid suutlikkust sellest haigusest üle saada.

Põllumajanduse ümberkujundamine toiduga kindlustatuse tagamiseks

ERP fraktsiooni arvates peaks nii ELi kui ka Aafrika ühine eesmärk olema meie tootmis-, turustamis- ja tarbimisviiside muutmine. See on eriti ilmne toiduainete puhul. Oleme kaugel kestliku arengu 2. eesmärgi (kaotada nälg 2030. aastaks) saavutamisest, nälg on alates 2014. aastast pidevalt kasvanud. Lisaks sellele on alatoitluse määr väga murettekitav. Tegelikult on COVID-19 pandeemia mõlemat võimendanud. Kaks inimest kümnest on Aafrikas alatoidetud. See probleem muutub rahvastiku kasvu tõttu üha teravamaks, kusjuures mitmete prognooside kohaselt kahekordistub Aafrika rahvaarv 2050. aastaks 2,5 miljardini – 20 % maailma rahvastikust. ERP fraktsioon peab väga oluliseks, et EL ja Aafrika lahendaksid selle probleemi koos. ELi ja tema Aafrika partnerite vaheline koostöö peab keskenduma toiduga varustamise keskele küsimusele, näiteks sihipäraste investeeringutega kestlikku põllumajandusrevolutsiooni, mis annab Aafrika põllumajandustootjatele vahendid, et muuta põllumajandus vastupidavaks kliimaga seotud probleemidele, parandades

samal ajal tootlikkust ja suurendades väiket-alunike sissetulekut, kes moodustavad Aafrika põllumajanduse selgroo. Selles kontekstis rõhutame ka avaliku ja erasektori partnerluse ja mikrorahastamise suurt potentsiaali, et veelgi suurendada kohalike põllumajandustootjate mõjuvõimu. Teine probleem toiduga kindlustamatuse kontekstis on nõuetekohaste transpordivõrgustike puudumine. Selle tõttu ei saa põllumajandustootjad sageli põllumajandustooteid teatud vahemaade taha tarnida. ERP fraktsioon julgustab seetõttu ELi veelgi rohkem tegutsema, et lihtsustada põllumajandustootjate turulepääsu. Õiglastel tingimustel toimuv kaubandus on Euroopa ekspordi ja impordi lähtealus, seda ka toiduainete ja muude põllumajandustoodete puhul. Samal ajal peame tagama, et põllumajandustoodete eksport ei oleks vastuolus eesmärgiga luua Aafrikas vastupidavam toidusektor.

Selleks et märkimisväärselt vähendada Aafrika praegust sõltuvust toiduainete, seemnete, väetiste ja pestitsiidide impordist, saab EL anda oma panuse finants- ja tehnilise toe, poliitilise dialoogi, teadmiste vahetamise, uute tehnoloogiate ning Aafrika innovatsiooni edendamise kaudu. Jõupingutused peaksid näiteks keskenduma veele juurdepääsule, mis on põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse alus. Eelkõige pooldame niisutussüsteemide ja seemnepankade ehitamist, et säilitada geneetiline mitmekesisus. Need on üliolulised meetmed, mis on äärmiselt tähtsad Aafrika põllumajandussektori edasiarendamiseks, mis on üks kõige olulisemaid tööhõiveallikaid kontinendil ning pakub väljavaateid kohalike kogukondade inimeste, eriti naiste jaoks. Seega, kuna meie käsutuses on vajalikud teadmised ja tehnoloogia, kutsub ERP fraktsioon Euroopat ja Aafrikat üles näitama poliitilist tahet lõpetada nälg Aafrika mandril.

Arengu tulemuslikkuse ja abi tõhususe tagamine

ERP fraktsioon on veendunud, et ELil oli õigus otsustada Aafrika suhtes kohaldatava lähenemisviisi muutmise üle, alustades rahastaja meelelaadist kaugenemisest ja liikudes võrdsetel alustel partnerluse suunas, mille puhul mõlemad pooled järgivad oma huve, kuid määravad kindlaks ühised koostöövaldkonnad, milles nad koostööd teevad. Vajadus määrata kindlaks ühised koostöövaldkonnad on eriti oluline arengukoostöös, et tagada arengu tulemuslikkus ja abi tõhusus. Kahjuks ei ole ELi arengukoostöö Aafrikaga ikka veel piisavalt

kooskõlas partnerriikide enda jõupingutuste ja kohalike vajadustega, samuti ei ole see piisavalt kooskõlastatud teiste partnerite jõupingutustega. Lisaks sellele oleme täheldanud, et arengukoostöö peab toimuma paremini ELi partnerite institutsioonide ja süsteemide ning kohalike osalejate ja kodanikuühiskonna kaudu, näiteks kodanikuühiskond ja valitsusvälised organisatsioonid, kirikud ja usupõhised organisatsioonid, tagades demokraatliku riigi isevastutuse ja kõigi sidusrühmade kaasamise. Toetame seetõttu kindlalt Euroopa tiimi lähenemisviisi, mille eesmärk on ühendada ELi, selle liikmesriikide ja finantseerimisasutuste ressursid ning mis peab saama üldiseks normiks. Paindlik lähenemine arengukoostööle, jättes ruumi uuenduslikele arengukoostöö vahenditele ja meetoditele, võib aidata suurendada arengu tõhusust ja tulemusi. Teiselt poolt peavad Aafrika valitsused täitma oma kohustusi ja looma keskkonna, kus arengukoostöö saab olla tegelik mõju.

Selleks, et pärast COVID-19 pandeemiat paremini taastuda ja COVID-i järgse Aafrika peamiste probleemidega tegeleda, peaks EL kasutama oma võimsat vahendite ja abistamisviiside komplekti kooskõlastatult, et võimaldada ülesannete jagamist ja vältida abi killustumist ning määrata kindlaks prioriteedid, kus see suudab tõhusalt pakkuda suurimat lisaväärtuslikku mõju. EL peaks kaaluma võimalikke uusi võimalusi abi suurema tõhususe saavutamiseks, näiteks seadma arenguabi tingimuseks koostöö ELiga sellistes küsimustes nagu inimõigused, demokraatia, hea valitsemistava, võitlus inimkaubanduse, ebaseadusliku relvakaubanduse vastu ja rände haldamine, ning suurendama arengukoostöö ühist kavandamist ELi liikmesriikides. ERP fraktsioon soovib koostöös partnerriikidega korrapäraselt läbi vaadata ühiselt kokkulepitud arengueesmärgid, et kõrvaldada puudused, samuti pooldame koostöö lõpetamist, kui kokkulepitud eesmärkide rikkumine leiab aset pikema aja jooksul. ERP fraktsioon rõhutab sellega seoses, et nimetatud väärtused – inimõigused, demokraatia ja hea valitsemistava – on vastastikku kasulikud. Lisaks peaks EL kasutama ELi-Aafrika tegevuskava raames väiksemate ELi ja Aafrika osalejate, nagu kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide ning VKEde teadmisi. Partnerluste mitmekesistamine väljakujunenud traditsiooniliste osalejate ja kvalifitseeritud uustulnukate vahel, kellel on väärtuslikud nišiteadmised, mõjutaks positiivselt arengukoostöö tõhusust ning ELi liikmesriikide ja Aafrika riikide tegevuskavaga seotud isevastutust.

Institutsioonide ülesehitamise ja hea valitsemistava edendamine

Nõrk juhtimine, ebakindlad riiklikud struktuurid, avalikele teenustele juurdepääsu puudumine ning tõsised puudujäägid demokraatia ja õigusriigi valdkonnas – eelkõige korrupsioon – on mõnes Aafrika riigis tõsised probleemid, mis takistavad kestlikku arengut. Need puudujäägid mõjutavad avalike põhiteenuste, nagu näiteks haridus, tervishoid, avalik haldus, õigussüsteem ja julgeolek, nappust ja ebatõhusust. EL peab seetõttu aitama tugevdada institutsioone ja juhtimist ning võidelda korrupsiooni ja ebaseaduslike rahavoogude vastu Aafrika riikides. Institutsioonide ülesehitamist edendades saavad Aafrika kodanikud juurdepääsu parematele kvaliteetsetele avalikele teenustele.

ERP fraktsioon usub, et küsimus ei ole institutsioonide eksportimises või kehtestamises, vaid pigem juba olemasolevate avaliku halduse asutuste nõuetekohasele toimimisele kaasaaitamises. Oluline on tagada riiklike struktuuride loomine Aafrika riikide kogu territooriumil, eriti äärepoolseimates piirkondades, kus kodanikud võivad end kõige mahajäetumana tunda. Institutsioonide ülesehitamine ja sellest tulenev kodanike juurdepääs avalikele teenustele ei aita mitte ainult kaasa suuremale inimõiguste austamisele, vaid ka kodanike usalduse suurendamisele riigi vastu. See usaldus on oluline avaliku sektori tulude suurendamiseks.

Püsiva rahu ja julgeoleku saavutamine

Mõlema mandri jaoks on äärmiselt oluline, et Aafrikas saavutatakse ja säilitatakse püsiv rahu ja julgeolek. Rahu ja julgeolek ei ole olulised mitte üksnes selleks, et saavutada Aafrikas pikaajaline kestlik areng, võimaldades piirkondadevahelist ja Aafrika-sisest kaubandust, investeringuid ja ulatuslikku töökohtade loomist, tagades toiduga kindlustatuse, pakkudes haridust, vaid ka selleks, et tagada Euroopa julgeolek ja vältida ebaseaduslikku rännet. ERP fraktsioon näeb mitmeid takistusi rahu ja julgeoleku tagamisel Aafrika mandril, eelkõige olukord Ida-Aafrika järvede piirkonnas, käimasolev konflikt Tigray piirkonnas Etioopias ja Mosambiigi põhjaprovintsis Cabo Delgado.

Saheli piirkond, mis ulatub Mauritaaniast Sudaanini ja on koduks 150 miljonile inimesele, on seoses rahu ja julgeolekuga eriti murettekitav ning täidab olulist rolli strateegia ja julgeoleku seisukohast, kuid ka ELi piirihalduse tähenduses, kuna see on peamine transiitlala ELi välispiiride suunas. Riikide kasvav ebakindlus selles piirkonnas, mida näitavad Mali, Sudaani ja Burkina Faso riigipöörded, kujutab endast erilist ohtu stabiilsusele. Lisaks sellele ohustab nii Aafrika kui ka Euroopa julgeolekut nn Islamiriigiga seotud relvastatud rühmituste tegevuse laiendamine Saheli piirkonnas, aga ka kogu Aafrika mandril, ning nende eesmärk ehitada üles uus nn kalifaat piirkondades, kus riiklus ebaõnnestub või puudub, nagu see juhtub praegu Tšaadi järve vesikonnas. Vaatamata ELi ja selle liikmesriikide märkimisväärsetele jõupingutustele stabiilsuse tagamiseks julgeolekuolukord kahjuks siiski halveneb ning piirkond, mida niigi räsib lohkav vaesus, ebavõrdsus ning sotsiaalne ja poliitiline tõrjus, kannatab jätkuvalt halveneva olukorra tõttu. Lisaks Saheli piirkonnale on teised ELi jaoks strateegilise tähtsusega piirkonnad Aafrika Sarv ja Guinea laht, kus piraatlus on viimastel aastatel suurenenud. ERP fraktsioon rõhutab ja väljendab sellega seoses tugevat toetust ELi eriesindajale Sahelis ja ELi eriesindajale Aafrika Sarve piirkonnas seoses rahu ja julgeoleku ning stabiilsuse ja arengu edendamisega Aafrikas.

ERP fraktsioon on ka seisukohal, et islamiterrorism ning kristlaste ja teiste usuliste rühmituste tagakiusamine mandril kujutab endast jätkuvalt tõsist julgeolekuprobleemi. Lisaks tuleks juhtimise parandamise ja haridusele juurdepääsu tagamise kaudu tegeleda radikaliseerumisega, mis mõjutab peamiselt noori. Võtame teadmiseks ka asjaolu, et konkurents nappide ressursside pärast kasvab ning seda süvendavad kliimamuutused. See võib süvendada olemasolevaid rahvusrühmade vahelisi konflikte ja suurendada sõjalisi konflikte selliste ressursside pärast nagu maa või vesi, mis võib mõjutatud riike veelgi destabiliseerida. Lisaks kujutavad ebaseaduslikud sõjalised üleminekud, organiseeritud üleminekukuriteod, halb valitsemistava, etnilised konfliktid ja inimõiguste rikkumised endast ohtu ebakindlatele ja arenevatele riikidele, kes näevad vaeva oma kodanikele vajaliku turvalisuse tagamisega. Seetõttu on oluline ehitada ja tugevdada Aafrikas demokraatlikke struktuure.

Euroopa ja rahvusvaheline abi on väga oluline, et võimaldada Aafrika riikidel tagada oma julgeolek. Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames osaleb EL praegu Aafrikas 11 sõjalises operatsioonis ja tsiviilmis-

sioonis. Siiski on vaja täiendavaid meetmeid Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri edasiseks arendamiseks. Ehkki EL oma ÜJKP-ga aitab juba oluliselt kaasa konfliktide ennetamisele ja rahuloomele Aafrika mandril, peavad Aafrika riigid looma ka vajalikud tingimused, et tagada ühiste jõupingutuste edu. Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri puhul on eelkõige tähtis tugevdada suutlikkust konfliktide ennetamise, konfliktide teendamise ja rahuloomes valdkonnas ning edendada piirkondlike majandusühenduste ja nende piirkondlike mehhanismide suutlikkust nendes valdkondades. Sellel taustal kiidame kindlalt heaks Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) järjepidevad jõupingutused demokraatia ja stabiilsuse kaitsmisel ja hoidmisel. Lisaks rõhutame vajadust sidusrühmade täieliku kaasamise järele konfliktide lahendamise, kui soovitakse, et rahu oleks kestlik. ERP fraktsioon kordab sellega seoses oma toetust ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele 1325 ja 2250 ning nii naiste kui ka noorte täielikule kaasamisele Aafrika mandri rahuprotsessidesse. Lisaks on kirikutel ja usujuhtidel oluline roll eelkõige vahendajatena konfliktide korral, rahuloomes ja lepitamisel, eriti religioonidevahelise dialoogi soodustamise kaudu.

Julgeolekusektori reformid peaksid panema erilist rõhku korrupsioonivastasele võitlusele relvajõududes ning selle tagamisele, et seal järgitakse rahvusvahelist humanitaarõigust. ERP fraktsioon julgustab ka Aafrika Liitu parandama oma poliitika- ja julgeolekukomitee koosõla ÜRO Julgeolekunõukogu suunistega, et Aafrika riigid saaksid ÜRO Julgeolekunõukogus tugevamini esindatud olla. ERP fraktsioonina oleme jätkuvalt pühendunud Euroopa tugevale osalemisele Aafrika julgeoleku tagamisel, mis põhineb integreeritud ja nõuetekohaselt koordineeritud lähenemisel, juhindudes põhimõttest võimaldada Aafrikal võtta vastutus oma julgeoleku eest. ERP fraktsioon peab seetõttu vajalikuks hinnata korrapäraselt ÜJKP operatsioone ja missioone seoses nende eesmärkide ja nende panusega ELi üldisesse integreeritud lähenemisviisi. Lisaks julgustame kasutusele võtma Euroopa rahutagamisrahastu, mis katab ELi liikmesriikide riiklike eelarvete kaudu sõjaliste ja kaitsealaste mõjudega seotud kulutusi, et toetada sõjalisi rahutagamisoperatsioone Aafrika partnerriikides ja -piirkondades, tagades samas inimõigused. Konfliktide ja ebakindlusega tegelemine on keskse tähtsusega, et täita kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 seotud kohustusi ja tagada, et keegi ei jääks maha. Seetõttu pooldame teraviklikumat lähenemisviisi humanitaarabile, arengukoostööle ja rahuloomele, töötades

välja ulatusliku poliitikaraamistikuga – nn kolmekordse (humanitaarabi, arengukoostöö ja rahuloomes) seose.

Veelgi enam, mis puutub julgeolekusse, siis üksikisikute julgeolek ja ohutus on sama olulised kui riikide ja mandrite julgeoleku tagamine. ERP fraktsioon on pühendunud naiste ja tüdrukute vastu suunatud vägivalda vastu võitlemisele Aafrika mandril kahe- ja mitmepoolsete foorumite, sealhulgas ELi ja ÜRO algatuse „Spotlight“ kaudu. Hädavajalik on püüda võidelda seksuaalse ja soolise vägivalda, sealhulgas inimkaubanduse, nais-suguelundite moonutamise ning lapsega sõlmitud varajaste ja sundabiellude, vastu.

Geopoliitilise konkurentsiga tegelemine Aafrika mandril

ERP fraktsioon märgib, et geopoliitiline konkurents suureneb ja Aafrikas kasvab teiste osalejate, eelkõige Hiina ja Venemaa kohalolek, kuid peab nende majanduslikku ja sõjalist kohalolekut ja tegevust ilma mingite normatiivsete piiranguteta mitmes mõttes mitteelujõuliseks panuseks pikaajalise kestlikku majanduslikku ja sotsiaalsesse arengusse. ERP fraktsioon peab iga ühepoolset majanduslikku, rahalist ja tehnilist sõltuvust, mis ei keskendu õigusriigi põhimõttele ega korrupsioonivastasele võitlusele, takistavaks lähenemisviisiks Aafrika kodanike üldiste elutingimuste parandamisel. Lisaks kasutab Hiina oma mõjuvõimu ja Aafrika riikide sõltuvust oma poliitilise tegevuskava edendamiseks, tagades Aafrika toetuse oma poliitikale naabrite suhtes ÜRO tasandil. Tegelikult on see suundumus olnud ilmsem COVID-19 pandeemia ajal, mil riigid tuginesid Hiina kiiralaenudele ja meditsiinitarvetele, et leevendada negatiivseid sotsiaalmajanduslikke tagajärgi.

Lisaks Hiinale on mandril üha enam kaasatud Venemaa, eriti kaitse- ja julgeolekualdkonnas, sealhulgas relvakaubanduses. Seda tähistas selgelt 2019. aasta oktoobris toimunud esimene Venemaa ja Aafrika tipkohtumine, mille käigus Venemaa president Vladimir Putin leppis kokku sõjalistes tehnilistes koostöölepingutes rohkem kui 30 Aafrika riigiga ning hiljuti allkirjastatud sõjalised koostöölepingud Nigeeria ja Etiopiaga. Lisaks kasutab Venemaa oma geopoliitiliste eesmärkide edendamiseks Aafrikas nii erasektori kui ka salajasi osalejaid, nn Wagneri Grupi, kuid tal puudub Aafrika mandri jaoks positiivne tegevuskava. Aafrika valitsuste sõjaline koostöö Venemaaga ei sobi kokku samaaegselt ELiga tehtava

Julgeoleku- ja kaitsekoostööga, kuna see ähvardab süvendada ebastabiilsust ja kahjustada Euroopa julgeolekualaseid jõupingutusi Aafrikas. Seetõttu oleme seisukohal, et äärmiselt vajalik on neid tegevusi tähelepanelikult jälgida ja ümber hinnata ELi koostöö vastavate riikidega. Lisaks sellele nõuab selline välisosalejate kasv kohalolek, mis järgib peamiselt majanduslikke ja geopoliitilisi eesmärgi, ELi vastustrateegiat, et säilitada ELi jõupingutused Aafrikas, kaitsta oma huve ja suurendada oma nähtavust.

ERP fraktsiooni jaoks rõhutaks selline strateegia palju rohkem Aafrika kodanikuühiskonna ja nende Euroopa partnerite koostööd narratiivi kaudu, mis kirjeldab selgelt Euroopa osalejatega tehtava tiheda koostöö saavutusi ja püsivaid eeliseid. Tuginedes inimõiguste täielikule austamisele, meediavabadusele ja vastutusele, läbipaistvale ja reageerivale valitsemisele ning korruptsioonivastasele võitlusele, mis on Aafrikas stabiilse ja kaasava poliitilise, sotsiaalse ja majandusliku keskkonna tagamise põhielemendid, peab EL kooskõlastama oma tegevusi riikidega, kes on tõeliselt huvitatud Aafrika mandri edukast ja positiivsest pikaajalisest arengust. Euroopa Liiduna peame pakkuma oma partnerriikidele kestlikke alternatiive, nagu on sätestatud näiteks strateegias „Global Gateway“, mille eesmärk on suurendada investeeringuid taristusse ja vähendada sõltuvust välisriikidest. Lisaks peab EL tugevdama oma poliitilist profiili ja nähtavust.

Rände algpõhjustega tegelemine

Ränne Aafrikast on Euroopa jaoks probleem ja võimalus. Majandusarengu, demograafiliste muutuste, globaliseerumise, transpordi ja side ning poliitilise ebastabiilsuse aluseks olevad suundumused tähendavad, et aafriklased püüavad jätkuvalt siseneda ELi igal võimalikul viisil, et otsida varjupaika, leida paremat elu, st majandusränne, või ühineda oma perekondadega. Suurem osa Aafrika rändest toimub siiski mandri siseselt. Vältimaks seda, et aafriklased on üldse sunnitud oma kodudest lahkuma, peab ERP fraktsioon hädavajalikuks, et EL ja Aafrika tegeleksid ühiselt rände algpõhjustega. Kui tegeletakse nõuetekohaselt eespool nimetatud probleemidega – kaubandus, investeeringud ja töökohtade loomine, juurdepääs kvaliteetsele haridusele, kliimamuutustega kohanemine ja keskkonnaprobleemid, tervishoiusüsteemide tugevdamine, põllumajanduse ümberkujundamine, arengu tulemuslikkus ja abi tõhusus, institutsio-

onide ülesehitamine ja hea valitsemistava, rahu ja julgeolek, geopoliitiline konkurents Aafrika mandril – on võimalik Aafrika rännet Euroopasse märkimisväärselt takistada. Mõlemad mandrid peaksid tugevdama koostööd inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse austamise, koostöö, solidaarsuse ja jagatud vastutuse põhimõtete alusel. Seega peaks EL tegema konkreetsete meetmete osas tihedat koostööd Aafrika ametiasutustega, et tegeleda rände algpõhjustega, tagada tõhus seadusliku rände poliitika, võtta ELi arengukoostöö arendamisel arvesse rändepoliitikat, tõhustada koostööd piirihalduse valdkonnas, võidelda ebaseadusliku rändega seotud inimkaubitsejate ja inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate vastu ning sõlmida ELi ja Aafrika vahel tagasisaamis- ja tagasivõtulepingud, mis võivad sisaldada mitteametlikke lepinguid.

Strateegiliste prioriteetide elluviimine ja käegakatsutavate tulemuste saavutamine

Aafrika julgeolek ja stabiilsus on Euroopa Liidu jaoks otsustava tähtsusega. Meil on vaja uut lähenemisviisi demokraatliku mitmepoolsuse edasiarendamiseks, et lahendada ühiseid probleeme ja teha tihedat koostööd Aafrika riikidega, kes on olulised rahvusvahelised partnerid ja osalejad. Käesolevas dokumendis on määratletud kümme ELi ja Aafrika probleemide ja võimaluste valdkonda ning juhitud tähelepanu esmatähtsatele meetmetele nende võimaluste ärakasutamiseks ja ühiste probleemide lahendamiseks. ERP fraktsioon usub, et nii EL kui ka Aafrika peavad täitma teatud eeltingimused, tagamaks, et EL ja Aafrika viivad eespool nimetatud strateegilised prioriteedid ellu ja saavutavad käegakatsutavaid tulemusi. Esiteks peavad EL ja Aafrika täielikult pühenduma strateegilisele partnerlusele, mis peaks sillutama teed tõeliselt võrdsete osalejate partnerlusele, kus mõlemad pooled liiguvad üha kaugemale doonor- ja abisaajariigi suhtest, tuginedes oma suhetes vastastikkuse, vastastikkuse kasu, jagatud vastutuse ja solidaarsuse juhtpõhimõtetele. Teiseks peavad ELi institutsioonid ja liikmesriigid tegutsema kooskõlastatumalt ja ühtsemalt oma suhetes Aafrika mandriga, tehes tihedat koostööd ühiste prioriteetide osas. Kolmandaks ja lõpuks peavad EL ja Aafrika püüdma paremini kooskõlastada ühesuunalisi huve ning ühiselt kindlaks määrata konkreetset pikaajalist eesmärgid, struktureerima koostööd ja suurendama dialoogi sagedust kõigil valitsustasanditel, sealhulgas koostöö

süvendatud parlamentaarset mõõdet. ERP fraktsioon on veendunud, et selle lähemisviisi ja eespool nimetatud strateegiliste prioriteetide kombinatsioon võimaldab ELil ja Aafrikal pärast COVID-19 pandeemiat paremini taastuda ning saavutada käegakatsutavaid tulemusi, mis on kasulikud nii mandritele kui ka nende elanikkonnale.